

Agenda

- Hvem er vi, og hvorfor er vi her sammen
- Vores syn på sagen/situationen
- Nogle af myterne
- Tange Sø lige nu
- En løsning til fremtiden

Hvem og hvorfor

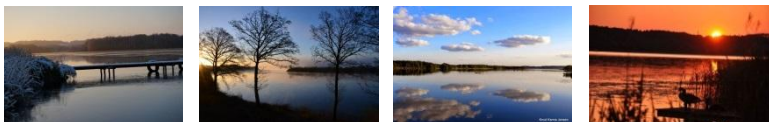
Foreningen Til Bevarelse af Tange Sø

- Stiftet 1995
- Ca. 5.200 medlemmer – deriblandt 200 foreninger
- Facebookgruppe med +1.500 følgere
- Bent B. Pedersen, Bo Refer, Verner Gorridsen med i dag

Jarl Gorridsen, Formand Plan, Miljø og Klima, Silkeborg Kommune

- Silkeborg Kommune har Åbred, Søbred og 3.000 indb. ved søen
- Sammenfald i grundsynspunkt, vedtaget efterår 2013:
 - *Tange Sø skal bevares*
 - *Silkeborg Kommune er imod et langt eller længere omløb*
 - *Silkeborg Kommune støtter op om et fortsat fungerende Tange Værk*

...Vi vil gerne præsentere en løsning, der kan få alle videre

Sagen gennem 20 år

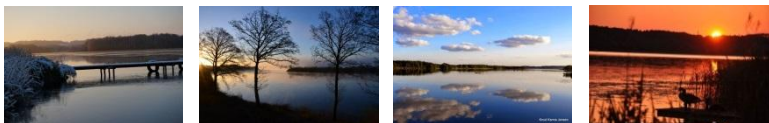
På den ene side:

- Fokus på laksen og andre vandrefisk (langt stryg udenom søen)
- Fraktioner med naturgenopretning som agenda (tøm søen)

På den anden side:

- Glæde ved eksisterende natur, kultur, rekreation og erhverv

*Vi ved godt, at en sø med spærring, giver større udfordringer for vandring af fisk (voksne og smolt) end et å-løb. Prisen for vandring op til Silkeborg Langsø (ekstra ca. 18 km fra Tange Sø) er bare stor – med udgangspunkt i den eksisterende situation. **Men** vi ved også, at en indsats for forbedret fiskepassage vil gavne flere – også foreningen. Noget må gøres.*

Myterne er mange

”Naturen ved Tange Sø har ingen værdi”

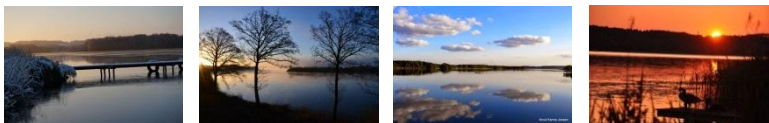
- *3.500 lokale beboere lige ved søen*
- *Turister op mod 80.000/år (Museum, Værk og Kano)*
- *To lokalforeninger mener modsat (DOF og DN)*
- *De to ”ejer”-kommuner mener det modsatte*

”Vi bevarer søen med et langt omløb”

- *Tange Å kan ikke ”føde” søen pga. fordampning*
- *Uden gennemstrømmende vand forsvinder (det meste af) søen*
- *Stryg-tilhængerne vil kun give vand fra Gudenå i få vintermåneder*

”Der er millioner i vente i lystfiskerindtægter”

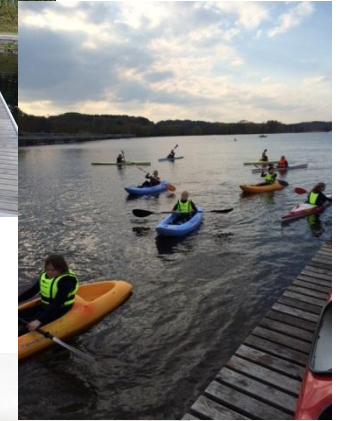
- *Historiske tal viser, at laksefisken (næsten) forsvandt før værkets etablering*
- *Meget jord er på få hænder langs strækningen*
- *Må den overhovedet fanges, hvis den kommer?*
- *Tabt på nuværende aktiviteter*

4 x livet omkring søen 2015

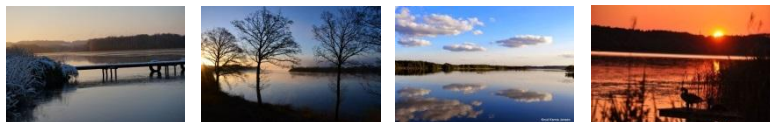
Befolkning og rekreation

- 3.000 i Ans og 500 i Tange + Bjerringbro, Kjellerup og Rødkærsbro 8 km væk
- 2 x roklub, jolleklub, sejklub, golfbaner, lystfiskeri, badning
- Cykelruter, cykelklubber, løbeklubber, vandreture

Natur

- DOF lokalt ønsker at bevare søen + DN
- Der går 10.000 fisk gennem fisketrappen hvert år +25 cm
- Der er gydende laks ovenfor værket i Tange Å
- Et af Danmarks bedste fiskevande for gedder og aborrer
- Fiskeørn og Havørn på 3. år + rigt fugleliv

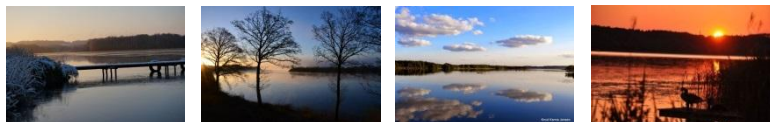
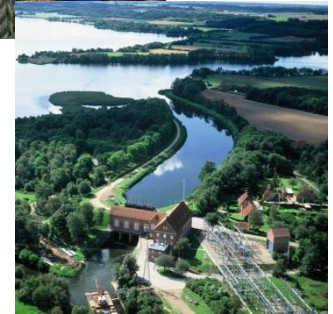
4 x livet omkring søen 2015

Turisme

- Elmuseum har ca. 35.000 besøgende/år
- Tangeværket har ca. 70.000 besøgende/år (inkl.)
- 7.000 Kanoturister ved Gudenåens største gratis camping (Ans)
- Folk festival med 1.500 gæster
- Fisketurister fra NL og DE især
- Johannes korset – top 200 attraktion – i 2013

Konsekvenser – søens nedlæggelse

- 100% grønt el døgnet rundt til 3.500 husstande
- Nye søvarme-projekter kan fordoble grøn energiudbytte
- Hvis søen nedlægges udledes 150 tons kvælstof/år i Randers fjord
(kilde: Inst. Bioscience Aarhus Universitet 2015)
- Hvis søen nedlægges udledes 6 tons fosfor/år i Randers fjord
(kilde: Inst. Bioscience Aarhus Universitet 2015)
- Langt stryg vil koste minimum 250 mio ekskl. ekspropriation + uforudsete
- Sætningskader i Ans og på A26 ved fjernelse af "sø-tryk"
- Drikkevandsreservoir Tange Sø forsvinder

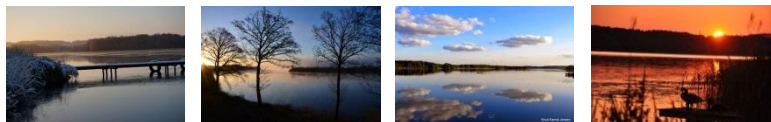

Hvad gør vi så?

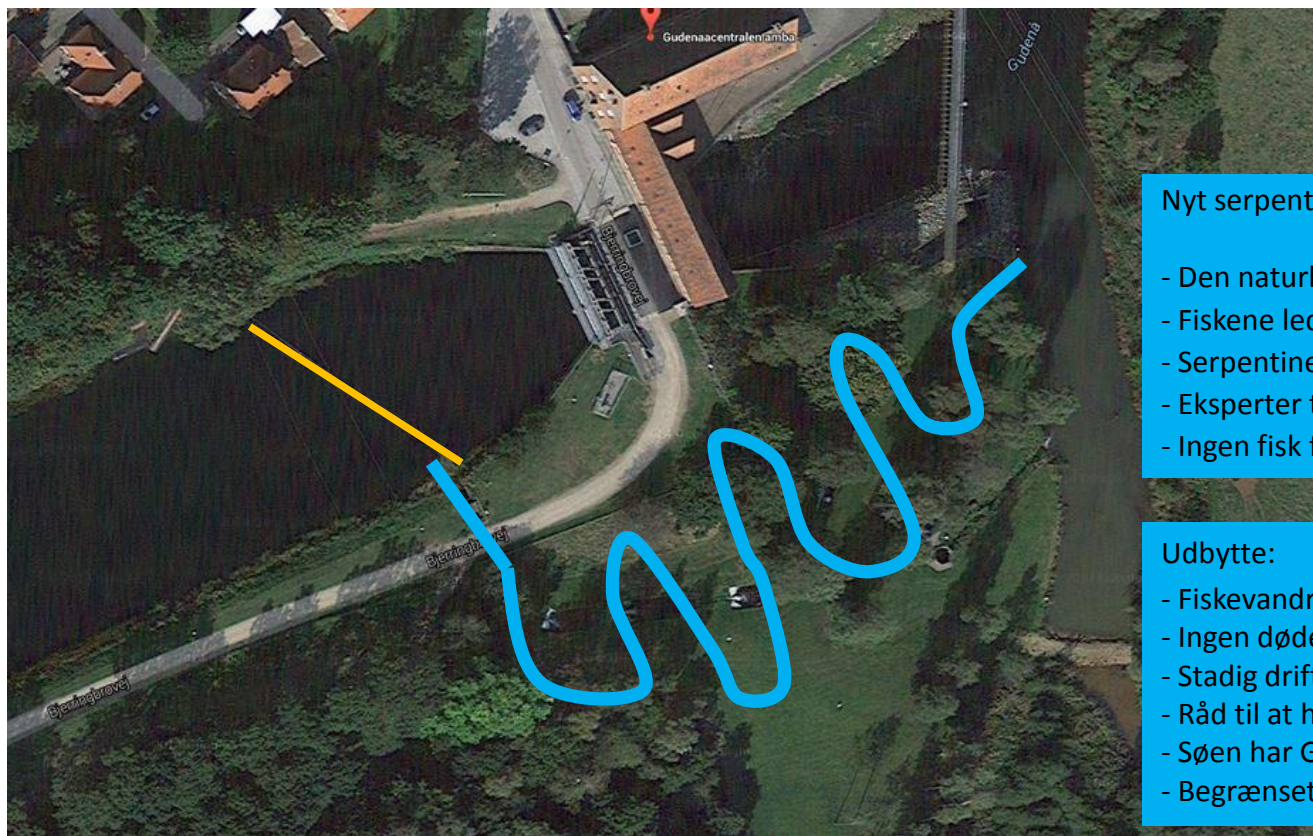
Fiskepassagen optimeres

- Mere vand til passage – mere lokkestrøm
- Rigtigt stryg med ægte forhold erstatter trapperne
- Nuværende trappe = 150 liter/sekund
- Al fiske-forvirring omkring turbine stoppes
- Tragt-løsning med fiskesikker rist

*Tangeværket må afgive vand til dette.
Det kan lade sig gøre, så vi stadig har et
velholdt værk med grøn energi og en velholdt
attraktion.*

Løsning

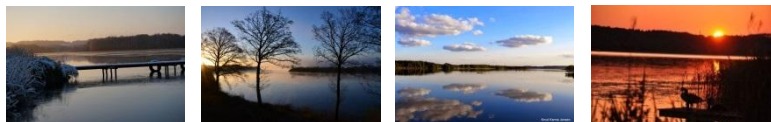

Nyt serpenterstryg ved indløbskanal:

- Den naturlige strøm
- Fiskene ledes ind via ny tværg. 10 mm rist
- Serpenterstryg med 1.000-1.200 liter/sek
- Ekspertes tilkaldes for optimal lokkestrøm
- Ingen fisk forvirres af turbiner ved op/nedgang

Udbytte:

- Fiskevandingsforhold forbedres
- Ingen dødelighed i turbiner
- Stadig driftigt værk
- Råd til at holde et unikt kulturområde
- Søen har Gudenaens vand
- Begrænset investering

Forestil jer.....

Kongenshus hede er menneskeskabt.
...skal vi pløje den op og tilplante den for at optimere forholdene for de store danske hjortearter, der tidligere levede der?

Tange Sø er menneskeskabt.
...skal vi ødelægge den for at optimere forholdene for en vandrefisk, der måske forsvandt, før søen kom?

Knud Kanne Jensen

